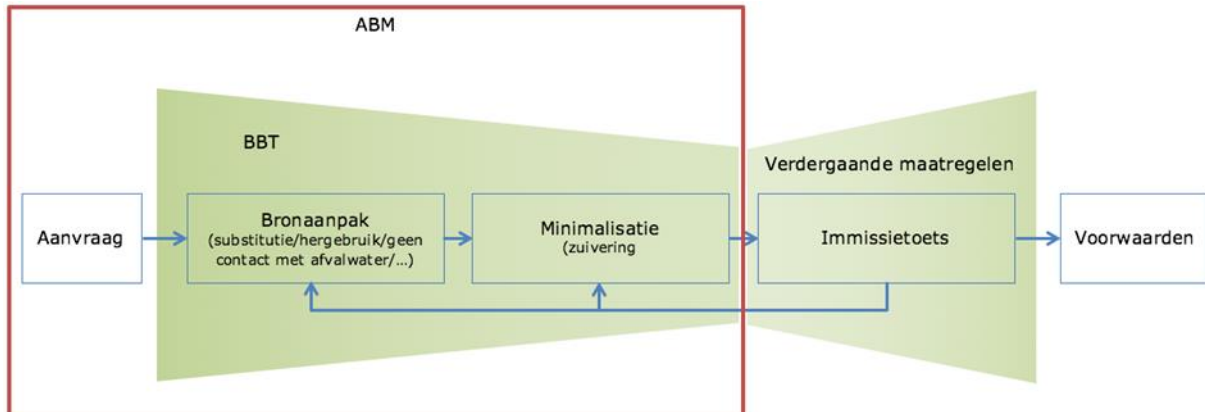

Checklist vergunningverlener waterbeheerder

Opsporing ZZS, KRW, opkomende stoffen en drinkwaterrelevante stoffen

Voor de beoordeling van een lozing geldt de algemene waterkwaliteitsaanpak

Bronaanpak

Preventie, voorkómen dat stoffen worden geloosd. Bv. chemievrij koelwater doseringen.

Minimalisatie

Zuivering afvalwaterstroom. Beste beschikbare technieken (BBT).

Immissietoets

Laatste finale toets voor ontvangend oppervlaktewater en innamepunten drinkwater. Welke stoffen worden nog geloosd na passage van (eventuele) zuivering bedrijf en na RWZI?

- Indien geen norm beschikbaar is, dient het bedrijf zelf een indicatieve norm af te leiden: milieukwaliteitseis (MKE) en drinkwaterrichtwaarde aan de hand van RIVM rapport 2015-0057. Indien geen drinkwaterrichtwaarde beschikbaar is, dient te worden getoetst aan de signaleringswaarde van 0,1 µg/l ter hoogte van dichtbijgelegen stroomafwaartse innamepunt voor drinkwater.
- Als uit de immissietoets blijkt dat de lozing negatieve effecten kan hebben op een waterwinlocatie, dan moet de initiatiefnemer al in de fase van het vooroverleg het betreffende drinkwaterbedrijf verplicht informeren over de voorgenomen lozing (§ 4.3.2 handboek immissietoets), dit kan ook via het mailadres vergunningen@riwa.org Conform de systematiek van de immissietoets dient ook rekening te worden gehouden met andere bedrijven die dezelfde stoffen lozen.

www.immissietoets.nl

Algemene beoordelingsmethodiek (ABM)

Bepalen van waterbezwaarlijkheid van ALLE stoffen en preparaten, ook eventuele reactieproducten die ontstaan in zuivering.

Mogelijke bronnen van informatie over stoffen:

- Veiligheidsinformatieblad MSDS
- ECHA database
- ZZS lijst RIVM
- QSAR toolbox
- EPI suite
- Biowin: om te bepalen of stof al dan niet biologisch afbreekbaar is
- Kowwin: inschatten van log P
- Ecosar: inschatten van acute en chronische aquatische toxiciteit
- STP (Sewage Treatment Plant): inschatten van verwijderingsrendement zuivering

[ABM - Algemene beoordelingsmethodiek | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Kosteneffectiviteit

[Kosteneffectiviteit | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Check op stoffen

De vergunningverlener dient te checken of volgende stoffen door het bedrijf worden geloosd. Zie stoffenlijst op pagina 4.

Check op stoffen uit rivierdossier Maas

Het uitvoeringsprogramma rivierdossier Maas loopt voor de planperiode 2022-2027. Een aantal stoffen leiden soms tot overschrijding van de oppervlaktewaternorm en/of drinkwaternorm. Hiervoor zijn aanvullende maatregelen geformuleerd in het uitvoeringsprogramma. Indien deze stoffen door het bedrijf worden geloosd, dienen extra reductie-inspanningen door het bedrijf te worden bekeken.

Check op zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Indien ZZS door het bedrijf worden geloosd, dient nullozing te worden nagestreefd en geldt de strengste saneringsaanpak conform de ABM. Indien een stof voorkomt op de potentiële ZZS-lijst dient het bedrijf in kennis te worden gesteld dat deze mogelijk ooit op de echte ZZS-lijst komt. Dit in verband met mogelijke investeringen waarbij deze stoffen vrijkomen.

Check op KRW stoffen

In 2027 dienen alle oppervlaktewateren te voldoen aan de KRW doelstellingen. Voor tientallen stoffen worden de ecologische normen overschreden.

Check op drinkwaterrelevante stoffen

In bijgaande link <https://www.riwa-maas.org/wp-content/uploads/2025/01/IDF3395-RIWA-MAAS-Rapport-DRS-2024.pdf> staan de stoffen genoemd waarvoor de drinkwaterbedrijven aandacht vragen bij het herzien van de vergunning.

Check op stoffen uit het gezamenlijk meetnet Schone Maaswaterketen

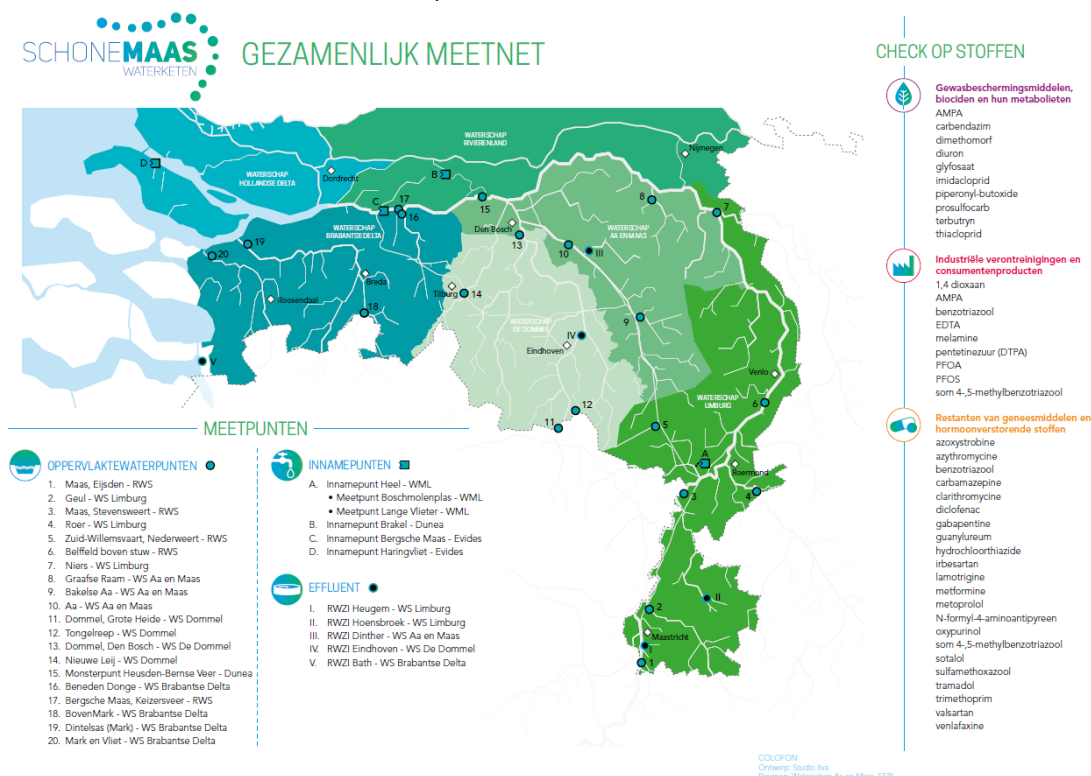
De partners in de Schone Maaswaterketen (waterschappen, drinkwaterbedrijven en Rijkswaterstaat) hebben vanaf 2023 een gezamenlijk meetnet opgericht. Om beter inzicht te krijgen op de herkomst en verspreiding van microverontreinigingen zijn 38 gidsstoffen geselecteerd. Het gaat om drie categorieën stoffen:

- Gewasbeschermingsmiddelen
- Industrie
- Medicijnresten

De gekozen stoffen zijn gebaseerd op drinkwaterrelevante stoffen, medicijnresten- versnellingsprogramma, KRW en ZZS.

Indien deze stoffen door bedrijven worden geloosd, dient extra aandacht hieraan te worden besteed.

www.schonemaaswaterketen.nl klik op Atlas en tabblad 'de waterkwaliteit'

Bedrijfscategorieën met extra aandacht

In onderstaand kader is een overzicht gegeven van bedrijfscategorieën die mogelijk lozen op oppervlaktewater en daarmee een impact kunnen hebben op het milieu (ecologie) en/of de functie drinkwater.

Overzicht van bedrijfscategorieën met extra aandacht	Relevante Bal-paragraaf
13. Vervaardiging van textiel	§ 3.3.9/3.4.7/3.5.5
17. Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	§ 3.3.9/3.4.7/3.5.5
18. Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	onbekend
19. Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	§ 3.3.3/3.3.4/3.3.5
20. Vervaardiging van chemische producten	§ 3.4.6
22. Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	§ 3.4.9/3.5.3
37. en 38. Afvalverwerking	Alle paragrafen

Nadere toelichting: Dit overzicht is tot stand gekomen met behulp van de hotspotanalysetool van de Schone Maaswaterketen¹ (waarin o.a. de PMT scores zijn meegenomen) en op basis van expert judgement. In dit overzicht is géén onderscheid gemaakt tussen potentiële impact op het milieu en de functie drinkwater, de ene categorie kan iets risicovoller zijn voor drinkwater dan voor milieu (ecologie) en andersom. Belangrijke kanttekening bij dit overzicht is dat het gebaseerd is op theoretische emissiegegevens (van de ZZS-navigator) en niet op praktijkmetingen. Het is bedoeld om een gevoel te geven bij de bedrijfscategorieën die extra aandacht verdienen, maar dat wil niet zeggen dat er ook daadwerkelijk sprake is van een (impactvolle) lozing bij alle bedrijven die vallen in deze categorieën.

¹ Voor meer informatie over de hotspotanalysetool, zie: [Schoner water door de meest risicovolle bedrijfscategorieën te kennen - Schone Maaswaterketen](#)

Geldigheidsdatum vergunning

De SMWK ondersteunt de intentie van het wetsvoorstel vanuit het ministerie van IenW voor het opnemen van een geldigheidsdatum in ALLE vergunningen. Hierdoor ligt de verantwoordelijkheid niet meer alleen bij het bevoegde gezag maar ook bij het bedrijf om zelf te zorgen voor actuele vergunningen en tijdig een verzoek tot nieuwe vergunning aan te vragen. De tijdelijkheid van de vergunning voorkomt daarnaast dat bedrijven traineren om een aanvraag voor nieuwe vergunning in te dienen, wat we in de huidige praktijk zien.

Voor bedrijven die zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) lozen of IPPC-bedrijven, adviseert SMWK een geldigheidstermijn van zeven jaar. Het is belangrijk om ZZS goed op te volgen en elke vijf jaar te bekijken hoe deze lozingen terug gedrongen worden¹. Een periode van zeven jaar voor dit type bedrijven geeft bevoegd gezag de mogelijkheid tot ingrijpen wanneer ZZS rapportages aangeven dat dit nodig is en geeft de tijd om procedures goed te doorlopen. Voor overige bedrijven is dit om de twaalf jaar².

Nadere toelichting:

In de Schone Maaswaterketen (SMWK) wisselen vergunningverleners en experts kennis uit over het vergunningverleningsproces. Eén van de knelpunten die ervaren wordt is de gehanteerde geldigheidsdatum. In de huidige situatie hebben het merendeel van de vergunningen voor het lozen van afvalwater geen einddatum. Dat wil dus zeggen dat ze pas worden aangepast in geval van een wijzigingsaanvraag door het bedrijf of in geval van een bezien-actie door het bevoegd gezag. Hierdoor hebben sommige bedrijven oude vergunningen die niet meer overeenkomen met de werkelijke lozing. Dit is geen wenselijke situatie en kan leiden tot een verslechtering van de waterkwaliteit. Bovendien is er zo geen goed beeld van wat er allemaal in het water geloosd wordt en is er een risico dat stoffen worden geloosd die niet in de vergunning staan. Lozers mogen enkel lozen wat benoemd is in de vergunning. Hierop moet gehandhaafd worden.

De afgelopen jaren zijn er via verschillende sporen adviezen gegeven om een geldigheidsdatum in vergunningen toe te voegen. Zo heeft de Europese Commissie bijvoorbeeld een aanmaningsbrief gestuurd naar Nederland waarin wordt gesteld dat het periodiek actualiseren van beheersmaatregelen voor lozings- en onttrekkingsactiviteiten onvoldoende in de Nederlandse wetgeving is geregeld. Europa ziet voor de toekomst graag een tendens om meer tijdelijke vergunningen te verlenen. Dit zorgt voor meer grip op waterkwaliteit. Daarnaast adviseert de Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur (Rli) om alleen vergunningen voor bepaalde tijd te verlenen en bestaande vergunningen die voor onbepaalde tijd zijn verleend, uit te faseren. Bovendien zien we dat in de omliggende buurlanden ook vergunningen verleend worden met een geldigheidsdatum.

Maart 2025 heeft het ministerie van IenW bekendgemaakt te werken aan een wetsvoorstel dat voorschrijft dat vergunningen en algemene regels voor lozingen en onttrekkingen tenminste eens in de 12 jaar moeten worden geactualiseerd.

¹ Dit type bedrijven heeft een VRP-plicht om, om de vijf jaar voor ZZS (artikel 5.23 BAL) te rapporteren. Echter bevoegd gezag kan op dit moment niet ingrijpen wanneer de rapportage niet in lijn is met de gewenste situatie.

² Juridisch kader om een omgevingsvergunning te verlenen voor bepaalde tijd: Artikel 5.36 Omgevingswet en artikel 8.85 Besluit kwaliteit leefomgeving. Relevante stukken: <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-dc725f4d23e04f087a357cfa73036a0417b2e9a4/pdf> en <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27625-672.html>

Check op stoffen

De vergunningverlener dient te checken of volgende stoffen door het bedrijf worden geloosd. Per stof wordt aangegeven op basis van welk programma actie gewenst is en of de stof een ZZS of pZZS is. Daarnaast kunnen er mogelijk ook nog andere relevante stoffen geloosd worden die niet zijn opgenomen in onderstaande tabel.

stof	CAS nummer	ZZS	rivierdossier Maas	KRW	drinkwater-relevante stoffen	SMWK
industrie						
1,4-dioxaan	123-91-1	ja	X		X	X
aceton	67-64-1	nee	X			
ammonium	14798-03-9	nee		X		
aminomethylfosforzuur (ampa)	1066-51-9	nee	X		X	X
benzo(a)antraceen	56-55-3	ja		X		
benzo(a)pyreen	50-32-8	ja		X		
benzo(b)fluorantheen	205-99-2	ja		X		
benzo(ghi)peryleen	191-24-2	ja		X		
benzo(k)fluorantheen	207-08-9	ja		X		
benzotriazool	95-14-7	pZZS	X			X
som 4,5-methylbenzotriazool	29878-31-7	nee	X			X
bromide	24959-67-9	nee	X			
bromaat	15541-45-4	ja			X	
cyanuurzuur	108-80-5	nee			X	
dibroomazijnzuur	631-64-1	nee			X	
dibroommethaansulfonzuur	859073-88-4	nee			X	
dichloromethaansulfonzuur	631-64-1	nee			X	
diisopropylether	108-20-3	nee	X			
dioxines	-	ja		X		
DTPA	67-43-6	ja	X		X	X
EDTA	60-00-4	nee	X		X	X
fluorantheen	206-44-0	ja		X		
fluoride	16984-48-8	nee	X			
hexachloorbutadieen	87-68-3	ja		X		
hexa(methoxymethyl)melamine (HMMM)	68002-20-0	nee			X	
8-hydroxypenillic zuur	3053-85-8	nee			X	
kobalt	7440-48-4	ja		X		
kwik	7439-97-6	ja		X		
melamine	108-78-1	ja	X		X	X
methenamine/urotropine	100-97-0	nee	X		X	
nitriotriazijnzuur (NTA)	139-13-9	nee			X	
PFAS waaronder PFOA, PFOS en GenX	335-67-1 1763-23-1 62037-80-3	ja	X	X	X	X
seleen	7782-49-2	nee		X		
sPBDE6	-	ja		X		
stikstof	7727-37-9	nee		X		
sulfaminezuur	5329-14-6	nee			X	
tolyltriaazool	29385-43-1	pZZS			X	
trichloorazijnzuur (TCA)	76-03-9	nee			X	
trifluorazijnzuur (TFA)	76-05-1	ZZS	X		X	
tribroommethaan	75-25-2	nee			X	
tributylfosfaat	126-73-8	nee	X			

Stof	CAS nummer	ZZS	rivierdossier Maas	KRW	drinkwater-relevante stoffen	SMWK
bestrijdingsmiddelen						
azoxystrobine	131860-33-8	nee				X
carbendazim	10605-21-7	ja				X
chloraat	14866-68-3	nee			X	
cypermethrin	52315-07-8	nee		X		
deltamethrin	52918-63-5	nee		X		
dimethomorf	110488-70-5	ja				X
diuron	330-54-1	ja				X
esfenvaleraat	66230-04-4	nee		X		
glyfosaat	1071-83-6	nee	X		X	
imidacloprid	138261-41-3	nee				X
lambda-cyhalothrin	91465-08-6	nee		X		
methylpirimifos	29232-93-7	nee		X		
s-metolachloor	87392-12-9	nee			X	
metolachloor-ESA	171118-09-5	nee			X	
metolachloor-OA	152019-73-3	nee			X	
piperonyl-butoxide	51-03-6	nee				X
prosulfocarb	52888-80-9	nee			X	X
propamocarb	24579-73-5	nee			X	
terbutryn	886-50-0	nee				X
thiacloprid	111988-49-9	ja				X
medicijnresten						
azythromycine	83905-01-5	nee				X
Bisphenol A	80-05-7	ZZS			X	
candesartan	139481-59-7	nee			X	
carbamazepine	298-46-4	nee				X
clarithromycine	81103-11-9	nee				X
diclofenac	15307-79-6	nee				X
gabapentine	60142-96-3	nee				X
guanylureum	141-83-3	nee			X	X
hydrochloorthiazide	58-93-5	nee			X	X
2-hydroxibuprofen	51146-55-5	nee			X	
irbesartan	138402-11-6	nee				X
ketoprofen	22071-15-4	nee			X	
lamotrigine	84057-84-1	nee			X	X
lithium	7439-93-2	pZZS			X	
metformine	657-24-9	nee			X	X
metoprolol	51384-51-1	nee				X
naproxen	22204-53-1	nee			X	
N-formyl-4-aminoantipyreen	1672-58-8	nee			X	X
oxypurinol	2465-59-0	nee				X
sotalol	3930-20-9	nee				X
sulfamethoxazool	723-46-6	nee				X
tramadol	36282-47-0	nee			X	X
trimethoprim	738-70-5	nee				X
valsartaan	137862-53-4	nee			X	X
valsartaanzuur	164265-78-5	nee			X	
venlafaxine	99300-78-4	nee				X
vigabatrin	60643-86-9	nee			X	

Relevante informatiebronnen

RIVM normen oppervlaktewater en drinkwater

<https://rvszoekstysteem.rivm.nl/>

zeer zorgwekkende stoffen: actuele lijst

[Totale ZZS-lijst | Risico's van stoffen \(rivm.nl\)](#)

Potentiële zeer zorgwekkende stoffen: actuele lijst

<https://rvszoekstysteem.rivm.nl/ZZSlijst/PotentieleZZSlijst>

ECHA informatie over chemische stoffen

<https://echa.europa.eu/nl/>

wegwijzer bij signalering opkomende stoffen

<https://iplo.nl/thema/water/oppervlaktewater/delta-aanpak-waterkwaliteit/aanpak-opkomende-stoffen/>

beste beschikbare technieken

[Nederlandse informatiedocumenten over beste beschikbare technieken \(BBT\) | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

<https://emis.vito.be/nl/bbt/tools/bbt-databank/form>

Europese BREF documenten

[BAT reference documents | EU-BRITE \(europa.eu\)](#)

signaleringswaarde inname water drinkwater

<https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/normen/milieu/water-voor-drinkwaterbereiding>

elektronisch milieujaarverslag

<https://e-mjv.nl/>

emissieregistratie, overzicht van landelijke emissies

www.emissieregistratie.nl

NEN connect: bijlage bij vergunning lijst van parameters

<https://connect.nen.nl/Home/Detail>

omgevingsloket

www.omgevingswet.overheid.nl

omgevingswet

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>

waterinfo: waterafvoer, waterstand, klik op tabblad expert voor meetgegevens oppervlaktewater

<https://waterinfo.rws.nl>

watson database: informatie over effluent RWZI's

[Watson database | Emissieregistratie](#)

doelmatigheidsbeleid zuiveringstechnische werken Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel

[Beleid doelmatige werking zuiveringstechnische werken Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel \(overheid.nl\)](#)